

Temps de revetlles

Més de vuit-cents establiments vendran petards a Catalunya durant les pròximes festes d'estiu.

- La Delegació del Govern a Catalunya i la Generalitat coordinen la campanya: "Revetlles amb precaució" en la qual participen diverses institucions.
- Un total de 250.000 fullets, 100.000 postals i 20.000 cartells aconsellant l'ús prudent de la pirotècnia, es distribuiran en més de vuit mil punts de la comunitat catalana.
- Es realitzarà una campanya específica d'informació per a metges i infermeres en els Centres d'Atenció Primària.
- El reforçament de les mesures d'inspecció ha provocat la disminució del nombre d'infraccions. El passat any la Guàrdia Civil va tramitar 25 expedients sancionadors.
- En pocs anys s'ha passat de 600 lesionats a poc menys de dos-cents.
- En la majoria dels accidents amb petards que sofreixen els adults està present un excés d'ingestió alcohòlica.
- Molts accidents que sofreixen els menors estan ocasionats per la imprudència de qui els faciliten petards de potència inadequada.

16 de juny de 2008.- És temps de revetlles i de festes locals en les quals estan presents els petards, multitud d'articles pirotècnics i la crema de fogueres. Amb aquest motiu, 863 establiments – entre casetes i locals permanents -, vendran pirotècnia a tot el Principat de Catalunya. Al costat d'aquest ambient festiu existeixen uns riscos per a les persones i per al medi natural que les diverses administracions catalanes procuren disminuir al màxim.

Acció coordinada de les Administracions

"Revetlles amb precaució" és el lema de la campanya del present any; el seu objectiu no és restringir l'ús de material pirotècnic i la celebració de revetlles, sinó minimitzar els riscos que l'ús d'aquests materials comporten. A aquest efecte, i com ja és habitual, la campanya es realitza de forma conjunta i coordinada per les següents institucions i organismes:

- L'Administració General de l'Estat a través de la Delegació del Govern a Catalunya.
- La Generalitat de Catalunya, a través del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, i la col·laboració dels departaments de Educació i Salut i la Agència Catalana del Consum.
- L'Ajuntament de Barcelona
- La Federació de Municipis de Catalunya
- L'Associació Catalana de Municipis i Comarques, i
- Els fabricants de material pirotècnic.

La campanya de prevenció es basa en l'edició de 250.000 fullets en forma de quadríptic, 100.000 postals, 20.000 cartells, 8.000 CD Rom i 16.000 bosses. Els fullets i cartells van dirigits directament als usuaris de material pirotècnic. Expliquen, de forma breu i clara, com s'han de manipular correctament els petards i com encendre de forma segura les fogueres. Els CD's van dirigits a les institucions i organismes involucrats en el tema ja que contenen, a més de tot el material de la campanya, tota la legislació vigent en matèria de pirotècnia. Tot aquest material es farà arribar al públic mitjançant uns vuit mil punts de distribució a tota la comunitat catalana, entre els quals es troben centres escolars, tant públics com privats, centres sanitaris, Ajuntaments, Consells Comarcals, agents rurals, cossos policials, locals de venda de pirotècnia, mitjans de comunicació, etc.

Entre les novetats que incorpora la campanya aquest any podem destacar que el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya està realitzant unes accions específiques de campanya dirigides específicament als professionals de la salut en els Centres d'Atenció Primària.

Una altra novetat és que s'està duent a terme un pla pilot per a la participació específica dels Ajuntaments, a instàncies de la Federació de Municipis de Catalunya.

Finalment, respecte els fullets cal dir que incorporen una descripció gràfica dels diferents tipus de petards i, així mateix, el model d'il·lustració ha canviat i recull els suggeriments que han fet els receptors d'aquestes campanyes.

Riscos a evitar

Els riscos als quals pretén plantar cara la campanya d'aquest any són dos, principalment. En primer lloc, els accidents causats per la incorrecta manipulació dels productes pirotècnics: els quadre clínics més habituals en una nit de revetlla, a Catalunya, són bàsicament cremades, lesions als ulls i a l'oïda i amputacions del dits. En segon lloc, l'increment potencial del risc de focs en la vegetació, per acció de les fogueres i, també, per la ignició que poden provocar els petards.

Els bombers de la Generalitat realitzen al voltant d'un miler de sortides relacionades amb la revetlla de Sant Joan, entre les 20:00 hores del 23 de juny i les 8:00 hores del dia 24. En la majoria dels casos es tracta de sufocar incendis, tant de vegetació com de mobiliari urbà i fogueres mal apagades. En la mateixa franja horària els bombers de Barcelona fan més de cent sortides. El telèfon únic d'emergències 112, atén en aquesta mateixa franja horària al voltant de deu mil cridades.

863 punts de venda a Catalunya

Per a aquest any està previst que en el total de la geografia catalana es distribueixin 863 punts de venda d'articles pirotècnics dels quals 582 són casetes provisionals i 281 establiments situats en immobles. En ambdós casos, els punts de venda reuneixen les condicions de seguretat previstes per la llei. Aquest aspecte és controlat tant en el moment de concedir l'autorització, com durant el període de venda. A títol d'exemple podem dir que, en la província de Barcelona, aquest any s'han denegat l'autorització per a instal·lar vuit casetes: cinc al Vallés, dues al Bages i una al Maresme. En aquests casos s'havien detectat manques que afectaven a la seguretat.

Per a poder obrir un centre de venda de pirotècnia cal superar la tramitació d'un expedient administratiu que s'inicia a la Subdelegació del Govern de la província que correspongui i que passa per una etapa d'informació de les diverses administracions públiques que tenen competència en el tema, com són:

- La Subdelegació del Govern en la província.
- L'Ajuntament de la població on se situï, que haurà d'incorporar al seu informe altre del servei de prevenció i extinció d'incendis que atengui a la localitat.

- L'Àrea Funcional d'Indústria i Energia de la Subdelegació del Govern i,
- La Intervenció d'Armes i Explosius de la Guàrdia Civil.

Si tots els informes són favorables, sense excepció, la Subdelegació del Govern emet una resolució que autoritza la venda. Aquesta autorització serveix de base per a obtenir la llicència municipal d'activitat.

La distribució geogràfica dels punts de venda de pirotècnia és la següent:

Punts de venda de petards a Catalunya

<u>Subdelegació</u>	<u>Casetes</u>	<u>Locals</u>	<u>Total</u>
Barcelona	459	141	600
Girona	80	----	80
Lleida	22	50	72
Tarragona	21	90	111

Total	582	281	863

A Lleida, de les 22 casetes comptabilitzades, 5 estan a la capital i 17 a la província; mentre que dels 50 locals autoritzats que existeixen, 22 es troben a la capital i 28 a la resta de la província. A Tarragona, dels 90 locals comptabilitzats, trenta-cinc tenen caràcter permanent.

Què, qui i on es poden adquirir petards

Des del punt de vista legal, els articles pirotècnics per a revetlles es divideixen en tres tipus a l'abast de tots els ciutadans; i un quart tipus que solament poden utilitzar professionals en els castells de focs d'artifici. La classificació s'estableix d'acord a la seva potència i perillositat pel que la seva venda i ús requereix d'una sèrie de mesures de precaució. Tot això d'acord amb les recomanacions de l'Organització de Nacions Unides recollides en el vigent Reglament d'Explosius.

La classificació dels articles pirotècnics és la següent:

- Classe I.- Aquells que presenten un risc molt reduït i que estan pensats per a ser utilitzats en àrees confinades, incloent l'interior d'edificis d'habitatges.

- Classe II.- Els que presenten un risc reduït i que estan pensats per a ser utilitzats a l'aire lliure, en àrees confinades.
- Classe III.- Són els quals presenten un risc mig i que estan pensats per a ser utilitzats a l'aire lliure, en àrees àmplies i obertes.
- Classe IV.- Són d'alt risc i solament han de ser utilitzats per professionals.

A més existeixen altres quatre tipus segons s'utilitzin a l'agricultura, per a localitzar naus o persones, per a utilitzar a la marina i per a realitzar efectes especials en el cinema.

Quant a les condicions que han de reunir els punts de venda: les casetes hauran de tenir un sostre lleuger perquè, en cas d'explosió fortuïta, l'ona expansiva es dirigeixi cap amunt. El nombre de venedors, identificats en l'autorització, serà de dos com a màxim. Els establiments situats en immobles hauran de comptar amb entrades i sortides independents; i el nombre de compradors no podrà superar al de venedors. La quantitat de material emmagatzemat serà limitada i, en el cas de les casetes, haurà de retirar-se quan romangui tancada. La legislació també preveu altres mesures com, per exemple, un nombre suficient d'extintors i la distància mínima respecte de benzineres o zones boscoses que han de respectar els punts de venda.

El Reglament d'Explosius no fixa de forma concreta a partir de quines edats es poden comprar articles pirotècnics de les classes I, II i III. Per a omplir aquest buit, les diverses Subdelegacions del Govern a Catalunya han concretat aquest aspecte mitjançant ordres, que indiquen que les persones majors de 18 anys poden adquirir qualsevol dels tres tipus de petards. Per als menors d'aquesta edat existeixen criteris diferents. En el cas de Barcelona, a les autoritzacions de venda que es concedeixen, la Subdelegació del Govern a Barcelona afegeix un annex on s'especifica clarament que "està prohibida la venda dels articles de la classe I, II i III als menors de 14 anys" i, igualment, "està prohibida la venda dels articles de la classe III als menors de 18 anys".

Vetllant per la seguretat

El control dels punts de venda de pirotècnia corre a càrrec de tots els cossos de seguretat –Guàrdia Civil, Policia Nacional, Mossos d' Esquadra, policies locals, etc.-, si bé el tràmit dels expedients de sanció corren a càrrec de la Intervenció d'Armes i Explosius de la Guàrdia Civil. En matèria de pirotècnia el passat any es van tramitar 25 denúncies.

Procediments sancionadors tramitats per la Guàrdia Civil

<u>Província</u>	<u>Revetlla de Sant Joan</u>	<u>Altres celebracions</u>
Barcelona	7	8
Girona	8	---
Tarragona	---	2
Lleida	---	---
Total	15	10.

Si només ens fixem a la revetlla de Sant Joan de l'any passat, els motius de les quinze denúncies van ser els següents:

- En set ocasions per no presentar els parts de venda de productes pirotècnics al finalitzar la jornada.
- En tres ocasions per vendre productes pirotècnics a menors d'edat.
- En dues ocasions per tenir els productes a l'abast del públic
- En una ocasió per emmagatzemar productes fora del lloc autoritzat.

La Guàrdia Civil estima que les denúncies han disminuït considerablement en els últims anys amb motiu de dos factors: Un major control dels establiments i un barem de sancions la suma de les quals dissuadeix als infractors.

Consells de prudència

La campanya del present any promoguda per diverses administracions públiques catalanes se centra en quinze aspectes fonamentals:

- 1.- No utilitzar petards en l'interior de les cases. Posar a resguard la roba estesa.
- 2.-No guardar els petards a les butxaques
- 3.- No subjectar els petards amb les mans. No acostar-los a la cara ni al cos.
- 4.- No llançar coets a menys de 500 metres de zones boscoses.
- 5.- Les candeles romanes que no disposin de mànec no han d'agafar-se amb la mà.
- 6.- Encendre la metxa pel seu extrem.

- 7.- No llançar petards contra ningú. Si no explota, remullar abans de tocar-lo.
- 8.- No utilitzar petards en la proximitat de llocs on hagi líquids inflamables.
- 9.- No subjectar els coets amb la mà ni llançar-los si tenen la canya trencada.
- 10.- No introduir els petards en recipients.
- 11.- Les fogueres no han de dificultar el pas de vehicles d'emergència, ni han d'espantillar el paviment.
- 12.- No tallar el tro final d'una traca ja que pot explotar amb violència.
- 13.- No encendre fogueres sense autorització. No han d'encendre's a menys de 15 metres de les façanes i dels cotxes, ni sota les línies elèctriques.
- 14.- No llançar bidons ni esprais a les fogueres. Tampoc han de cremar-se ni plàstics ni pneumàtics.
- 15.- No utilitzar líquids inflamables per a encendre fogueres.

Els serveis de la Guàrdia Civil a Catalunya tenen constància al voltant de 200 accidents produïts durant la revetlla de Sant Joan de l'any passat. D'aquests accidentats s'estima que el 90% ho van ser com a conseqüència de l'ús de productes pirotècnics sota la influència de begudes alcohòliques. Tanmateix, la tendència del nombre d'accidents és d'una disminució lenta passant d'uns 600 accidentats fa cinc anys, als menys de 200 el 2007. Això es deu tant a les campanyes de prevenció que es realitzen com a la vigilància i el control que s'exerceixen.